

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic finalizate în 2022, create prin Hotărârea Prezidiului nr. 78 din 27.02.2023, asupra raportului final de inovare și transfer tehnologic 22.80015.8007.257T „Diagnosticul precoce al profilului dislipidemic în prevenția dezvoltării și progresiei complicațiilor asociate microangiopatiei (retinopatia și parodontita) în diabetul zaharat de tip I”, director de proiect: dr. Victor Pălărie, „Centrul de Medicină Regenerativă” SRL.

Comisia de audiere a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer a fost formată în temeiul art. 61 lit. h) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259 din 15.07.2004 (republicat), subpunctul 20 al punctului 7 din Statutul Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale nr. I/2 din 24 ianuarie 2019, și al punctului 13 al Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobate de ANCD prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020, și în baza Fișei de evaluare, elaborate și aprobate de ANCD. Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **29 martie 2023** în format online (disponibil la link-ul <https://youtu.be/rbl-E3cop9Q>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

În mare parte, obiectivele și scopul propuse în proiect au fost îndeplinite în baza rezultatelor prezentate în raport. Au fost realizate publicații la tematica proiectului și demarată colaborarea cu mai multe organizații din domeniu (partener și terți).

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Conform echipei proiectului, implementarea profilului dislipidemic în diagnosticul pacienților cu diabet zaharat tip I ar permite identificarea precoce a potențialelor complicații de tip microangiopatii la nivel parodontal/ofthalmic. Autorii își propun ca prin prevenția acestor complicații să minimizeze costurile medicale directe/indirecte ale diabetului zaharat tip I. Sunt necesare detalieri suplimentare referitor la fundamentul/implicațiile de ordin economic și utilitatea practică a acestor estimări

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

În baza datelor prezentate în raport, se poate concluziona că echipamentele necesare pentru studiu au fost achiziționate (ortopantomograf digital, dispozitiv de tomografie în coerență optică a fundului de ochi, etc.). S-au atestat întâzieri la achiziționarea kiturilor diagnostice, care a condus la amânarea diagnosticului pacienților, colectarea datelor și procesarea pentru

publicarea articolului conform programului de realizare a proiectului. Resursele umane implicate corespund.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Diseminarea rezultatelor obținute s-a bazat pe 3 participări la foruri internaționale cu comunicări orale, publicarea unei teze în culegerea de abstracte la un eveniment internațional, participarea la un for național și un articol în revistă cu impact factor, la etapa de preprint (în curs de publicare). Au fost stabilite legături de colaborare cu organizații partener pentru promovarea rezultatelor studiului. Articolul aflat în faza de preprint nu a fost încă supus la peer review.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

A fost stipulat specificul colaborării cu organizațiile partener (recrutare pacienți, diseminare rezultate, etc.), precum și a fost menționată starea curentă de colaborare (continuare pe termen lung). Este menționat și un Grup Internațional specializat, cu care a fost demarată colaborarea în domeniu.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

De perspectivă este utilizarea profilului lipidic modificat propus de autori pentru investigarea pacienților (inclusiv lipoproteinelor, formelor modificate a lipidelor). Echipa proiectului menționează un efect economic estimat la 20 mln. lei, însă sunt necesare detalii adiționale referitor la fundamentul acestei estimări.

Concluzii

În concluzie, datele prezentate obțin calificativul satisfăcător, fiind menționate de către echipa proiectului o serie de realizări privind îndeplinirea obiectivelor proiectelor și diseminarea rezultatelor. Sunt necesare concretizări și detalizări referitor la efectul socio-economic estimat de către autori (atât potențial, cât și real), precum și direcția de impact a acestuia. De asemenea, sunt necesare specificări referitor la starea curentă de examinare (peer-review) în care se află articolul în preprint.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Bine, punctaj final 25,8 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab. Liliana Condricova

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște